

7/236
26 Subat 2016

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-**5667**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-236)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 11.12.2015 tarihli ve 43452547-120.07-6854 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Çetin Osman BUDAK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/236 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-236 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5:

Elektrik dağıtım sisteminin 12.7 milyar dolar bedelle özelleştirilmesinin ardından geçen dönemde (2006-2014) yurttaşlardan yalnızca kayıp-kaçak bedeli adı altında yaklaşık 33 Milyar TL (eski parayla 33 Katrilyon lira) tahsil edilmiştir.

Temmuz 2015 dönemi için elektriğe zam yapılmadığı açıklanmasına karşın, tarifelerde değişikliğe gidilmiş ve dağıtım şirketlerinin tahsil edebileceği kayıp-kaçak bedelinde yine artış yapılmıştır.

Hedef kayıp-kaçak oranlarında sürekli yapılan değişikliklerle, yurttaşların faturasında indirim yapmak yerine şirketlere daha fazla tahsilat yolu açılmaktadır. Bu kapsamda;

- Elektrik dağıtım şirketlerinin 2005-2010 ile 2010-2015 döneminde kayıp ve kaçak hedefleri yıllara göre, bölgeler bazında ve Türkiye ortalamasında yüzde kaç olarak belirlenmiştir? Belli olan gerçekleştirmeler ne olmuştur?
- Söz konusu dönemlere ilişkin belirlenen hedeflerde kaç kez değişikliğe gidilmiştir? Bu değişikliklerle şirketlerin tahsil edebileceği kayıp-kaçak bedelleri ne kadar arttırılmıştır? Bu değişiklikler sonucunda Türkiye ortalaması için ilk konulan hedeflerde ne kadar artış olmuştur?
- Bu yıl içinde (2015) kayıp-kaçak hedeflerinde bir değişiklik yapılmış mıdır? Hangi dağıtım şirketlerinin hedef kayıp ve kaçak oranları nasıl değiştirilmiştir? Bu değişimin abone tarife gruplarına göre etkisi ne olacaktır? Bu değişimin yıllık ortalama Türkiye hedefine etkisi ne olmuştur? Ortalama kayıp ve kaçak hedefi yüzde kaçtan kaç çıkıştır?
- Belirlenen kayıp-kaçak oranları doğrultusunda tarife gruplarına göre faturalardan yıllara göre ne kadar tahsilat yapılmıştır? Resmi olarak 33 Milyar TL'yi aştığı açıklanan bu kayıp-kaçak tahsilatlarından hangi dağıtım şirketi ne kadar pay almıştır?
- 2015 yılı sonrasına ilişkin yeni hedef kayıp ve kaçak oranları belirlenmiş midir? Belirlenmişse bunlar hem bölgesel bazda hem de Türkiye bazında ne olarak öngörülmüştür? Belirlenmemişse ne zaman belirlenecektir? Söz konusu hedef oranlar kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5:

Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermektedir. Dağıtım sistemine giren enerji ile tahakkuk ettirilen enerji arasında oluşan bu fark elektriğin dağıtımı için gerekli olan hat, trafo ile sayaçlarda meydana gelen teknik kayıp miktarı ve yasal olmayan bir şekilde elektriğin kaçak kullanılması sonucunda oluşan miktarın toplamından oluşmaktadır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ikincil mevzuatı kapsamında elektrik piyasası faaliyetlerine ilişkin ülke genelinde uygulanacak ulusal tarifeler, içinde bulunulan uygulama döneminin ilgili yıllarına ilişkin parametreler dikkate alınarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından belirlenmektedir. Bu doğrultuda EPDK tarafından onaylanan ve dağıtım şirketlerince uygulanan ulusal kayıp/kaçak bedelleri ilgili mevzuat kapsamında dağıtım faaliyetine ilişkin onaylı hedef kayıp/kaçak oranları çerçevesinde belirlenmekte olup, kayıp/kaçak bedelinin hesaplanmasına ilişkin düzenlemeler Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğinde yer almaktadır.

2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de her bir bölge için hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Böylece, tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedeline maruz kalmaları sağlanırken bu hizmeti yerine getiren dağıtım şirketlerine de riskler yüklenmiştir. Bu kapsamda, verilen hedefler şirketlerin performansları da dikkate alınarak belirlenmiş olup performans düzeyi yüksek olan şirketlerin ödüllendirilmesini, performans düzeyi düşük olan şirketlerin ise cezalandırılmasını temin edecek bir mekanizma dâhilinde hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Nitekim düşük performanstan dolayı gerçekleşen yüksek kayıp-kaçak

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÇETİN OSMAN BUDAK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/236)**

düzeyinin yol açtığı ek maliyeti 2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de dağıtım şirketleri üstlenecektir. Bu ek maliyetler hiçbir şekilde tüketicilere yansıtılmamaktadır. Kaçakların sıfırlanmasına ve teknik kayıpların makul seviyeye indirilmesine ilişkin gerekli çalışmalar ve düzenlemeler yapılmaktadır.

Kayıp kaçak oranlarının azaltılması konusu öncelikli hedeflerimizin başında gelmekte olup bu alandaki yoğun çalışmalarımız ve alınan tedbirler neticesinde ülke genelinde kayıp kaçak oranları 10 yıl önceki % 23-25 düzeylerinden % 14-15 düzeylerine kadar düşürülmüştür. Bu yöndeki çalışmalarımız titizlikle sürdürülmektedir.

Kaçak ve kayıt dışı elektrik kullanımının önlenmesi amacıyla Elektrik Dağıtım Şirketleri tarafından elektrik abonelerinin ölçü sistemleri kaçak kullanımı engelleyecek şekilde kontrol edilmekte ve kaçak kontrol takibi için kayıp kaçak tarama çalışmaları periyodik olarak devam etmektedir. Elektriğin kesintisiz ve kaliteli olarak sunulabilmesi amacıyla kaçak elektrik kullanımı ile mücadeleyle devam edilmekte ve halkın bilinçlendirilmesi ile birlikte çalışmalar sürdürülmektedir.

26.11.2015 tarih ve 5890 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Hedef Kayıp Oranlarının Belirlenmesine İlişkin Usul Esaslar yayımlanmıştır. Bu kapsamda 2016 yılı hedef kayıp kaçak oranları ile ilgili çalışmalar devam etmekte olup en yakın zamanda kurul gündemine alınacaktır.

Soru 6:

Yargının kayıp-kaçak bedellerinin iadesi yönünde aldığı kesin kararları yerine getirmek yerine, daha fazla kayıp-kaçak bedeli tahsilatının yolunun açılmasının gerekçesi nedir? Yargı kararlarını uygulayarak, daha fazla dava açılmasının önüne geçilmesi yoluna gidilecek midir?

Cevap 6:

EPDK kayıp-kaçak bedelini 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetki çerçevesinde belirlemektedir.

Kayıp-kaçak bedelinin iptali talebiyle EPDK aleyhine açılan davalarda görevli mahkeme, 2575 sayılı Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinin (c) bendi gereğince ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'dır. 2575 sayılı Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinin Danıştay'ın ilk derece mahkemesi olarak bakacağı davaları düzenleyen birinci fıkrasının (c) bendinde "Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemler" in ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da karara bağlanacağı ifade edilmektedir. Bir kamu kuruluşu olan EPDK'nın aldığı düzenleyici bir işlem olan ve ülke genelinde uygulanan kayıp-kaçak bedeline ilişkin açılacak davalar da bu madde kapsamında olup, bu davalarda görevli mahkeme ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'dır. Danıştay, söz konusu bedelin iptali talebiyle açılan davaların tamamında yürütmeyi durdurma istemlerini reddetmiş olup esasa ilişkin incelemesini sürdürmektedir.

Bilindiği üzere, düzenleyici bir işlem mahkeme tarafından iptal edilmedikçe veya yetkili merci tarafından geri alınmadıkça geçerlidir ve yürürlüktedir. Kayıp-kaçak bedeline ilişkin EPDK Kurul Kararı yürürlükte olup meri mevzuatın bir parçasıdır.